

Monició: Mn Joan Ramon Ezquerro. És el moment dels testimonis, és a dir dels màrtirs. En tota la història de l'Església, també en els nostres dies, ells han escoltat la Paraula de Déu, l'han acollida en el seu cor, li han estat fidels fins a vessar la sang. Escoltem breument el seu testimoni. Serà una estona de meditació i de lloança al Crist, el primer testimoni, el testimoni fidel.

- **Un canonge de la catedral ens parla del nostre Bisbe, Salvi Huix Miralpeix.**

Mn. Jaume Pedrós

El 20 de juliol van començar a Lleida les matances i els incendis. Pel nombre de sacerdots assassinats, Lleida va ocupar el tercer lloc de les diòcesis espanyoles.

El senyor Bisbe de la diòcesi, Salvi Huix Miralpeix, va poder escapar de moment i traslladar-se a les afores de la ciutat, però per no comprometre amb la seva presència a la família, i no podent suportar veure's tranquil mentre els seus, als quals havia d'acompanyar en el patiment, estaven morint a dotzenes i centenars, va prendre el propòsit d'abandonar la casa del pagès on s'havia refugiat i presentar-se a les autoritats. Així ho va fer, i els va dir: Sóc el Bisbe de Lleida. Va ser conduït a la presó.

Els pessimistes presagis queien com llosa de plom en els ànims dels presos. Per això l'arribada d'un nou company, dotat del do de la jovialitat i l'alegria, era com un raig de sol. I el Bisbe Huix era d'aquests. Sabent més que ningú el que li esperava, es va mostrar sempre en el seu tracte atraient, amb una alegria que li sortia de l'ànima,

Des del primer moment es va sentir un de tants presos. Si de cas, la seva condició de Bisbe, pastor i pare de tots, el va portar a extremar el seu tracte, ple sempre de delicadesa, envers tots aquells que, ara més que mai, eren els seus fills.

El Bisbe Huix, humil i senzill, no permetia ser rellevat en els oficis més baixos; caritatiu i generós, distribuïa sempre el menjar que ànimes piadoses li portaven, entre els reclusos més necessitats, acontentant-se amb el ranxo que a la presó es servia. Per altra banda, cap camp tan adobat com la presó per prodigar els neguits del seu cor, que va bategar sempre per als altres.

Però Déu havia disposat que no es perllonguessin molt els dies de la presó. Es va notificar al senyor Bisbe i vint més dels seus companys, ja seleccionats, que es preparassin per sortir de la ciutat amb direcció a Barcelona...

I així es va arribar a la matinada del dia 5 d'agost de 1936, festa de la Mare de Déu de les Neus. El destí no va ser Barcelona, sinó el cementiri de Lleida. Encara no era de dia. Els trets precisos al cor anaven segant cossos i alliberant ànimes. El Bisbe va ser l'últim. A tots anava beneït. El gest va molestar a un milicià i, quan el tir disparat va ferir la mà dreta del Bisbe, va aixecar penosament l'esquerra. Finalment, també ell va caure, perdonant.

- **Escoltem ara una familiar de Josep Nadal, de Bell-lloc, un dels “curetas de Monzón”.**

Flora Grífol.

Deia Bernard Chartres: "Si hi he vist més enllà és perquè estic assegut a les espatlles de gegants".

En Josep Nadal, ja des de ben petit, va estar assegut a les espatlles d'un gegant, Déu.

Un gegant que va descobrir en una llar en què s'estimava a Déu. De petit, ja somiava a consagrar la seva vida a Ell; de jove i al seminari, va saber agermanar aficions i gustos amb el gegant que sempre duia amb ell: la música.

No se sentia a gust fins que no havia fet la seva estona d'oració diària, fins que no s'havia ofert a Déu, la seva persona, els seus pensaments, els seus actes, que ell de vegades reconeixia imperfectes, però com ell confiava i deia, "Déu escriu recte amb ratlles tortes".

Ben just va poder exercir un any el que havia desitjat pràcticament durant vint-i-cinc: ser sacerdot i ja de bon començament va intuir amb clarividència que seria una víctima. La serenor i l'entrega cap a la idea de morir per Déu és absolutament aclaparadora.

Vivia amb zel les seves tasques sacerdotals i era, alhora, crític amb ell mateix, amb la candidesa d'un nen que se sap en mans dels seu pare, de Déu, del seu gegant.

En els últims dies de vida, conscient del final que l'espera, ni fugir ni vol fugir.

Al moment de morir, parla amb serenor amb el carceller i els seus botxins, suporta 27 trets al seu cos i, tot i així, fins que no aparta la creu que duia sempre amb ell, no cau a terra.

Un adéu a la seva vida terrenal però un per sempre a la seva vida en Déu, perquè estem segurs que continua a les espatlles d'aquest gegant que el va fer veure més enllà i que des del més enllà ens acompanya.

- **Mossèn Lax, tan vinculado a la parroquia de Monzón nos habla del otro “cureta” de Monzón, José Jordán, natural del pueblo de Azlor.**

Me ha parecido que el testimonio mejor lo podemos recoger de la cata que José Jordán escribe a sus padres dos antes de morir

Monzón, 10 de agosto de 1936

Estimadísimo padre,

Ante todo, le dedico esta carta para darle el último abrazo de esta tierra miserable. Siento mucho tenerle que dar esta noticia pero ya puede ver que no es culpa mía, aunque en primer lugar, nos tenemos que conformar con la voluntad de Dios. Estoy muy contento de sufrir este martirio por la causa de

Cristo, puesto que si fuera por causas políticas, sentiría mucho no poder morir por Él.

Le doy las gracias por todos los grandes beneficios que me ha dado, especialmente por haberme asistido para acabar los estudios del sacerdocio, porque no estoy nada arrepentido de serlo y de morir siéndolo.

Le pido perdón por todos los disgustos que le haya podido ocasionar. Le pido un favor y es que no deje de cumplir con todos los deberes que tiene con Dios estos últimos años de vida que Dios le concede, para que los dedique a la salvación de su alma. A Domingo, Justa, Josefa y Basilisa y sobrinos, un fuerte abrazo y hasta la eternidad.

Su hijo y hermano en Cristo, José Jordán, presbítero.

Rueguen mucho por mí, que yo rogaré por todos en el cielo. Adiós.

- **El grupo de Hermanos Maristas sacrificados fue muy numeroso. Són 68 los que serán beatificados mañana. Escuchemos a un Hermano Marista.**

Gmà. Ramon Benseny

El Germans Maristes màrtirs eren catequistes fervorosos i abnegats educadors. Tota la força de la fe martirial de 66 germans i dos laics de entre 63 a 19 anys. I entre ells tres maristes francesos que no es van volgué separar dels seus Germans de Comunitat, malgrat que podien ser molt fàcilment repatriats.

La seva vida plena de força apostòlica en servei humil als nens i joves, la seva senzillesa espiritual; les seves vides viscudes amb perdó i confessió de la fe, ens porten molt a apropar-nos a Maria, la Reina dels Màrtirs. Una fe i un perdó que foren també testimoniats per comunitats maristes que moriren tots junts el mateix dia i al mateix lloc.

Volen portar especialment el testimoni del Germà Aquil.lí Baró, fill de Tiurana, professor del Noviciat de Les Avellanes, de 33 anys. Morí afusellat al pati del Monestir amb altres 3 Germans. Moments abans es dirigí així al seus botxins: "Com a cristià us perdono, com a religiós us ho agraeixo perquè en doneu l'ocasió i l'honor de morir per Crist". "VISCA CRIST REI". Als moments tots quatre foren abatuts. Eren els Germans: Fabià Pastor, que va estar 16 anys a Lleida, tenia, 60 anys, Germà Aquil.li Baró, de 33nys; el Germà Feliu Llorenç, de 30 anys i el Germà Ligorí, de 24 anys.

Aquesta és sang de la nostra sang i profecia de perdó i reconciliació

- **También los Mercedarios instruyeron el proceso desde Lleida. Son 19. Aquí nacieron algunos; aquí trabajaron todos, y algunos murieron aquí.**

Padre Joaquín Millán

Los religiosos mercedarios cuyo proceso de beatificación se puso en marcha fueron 37, aunque fueron varios más los muertos. Mañana serán glorificados 19 pertenecientes a la antigua corona de Aragón, todo ellos íntimamente unidos a Lérida por nacimiento, estudios, ministerios.

De los mártires siete estaban en esta comunidad. Pero quiero ceñirme al padre Tomás Carbonell Miguel, a la sazón provincial.

Estrenó sus días en Xixona, Alicante, el 20 de diciembre de 1888. Profesó en El Olivar el 10 de agosto de 1908. Recibió el presbiterado en Lérida el 23 de junio de 1911. Dirigió por tres años el reformatorio de menores de Godella. Rigió como superior mayor la provincia de Aragón desde 1932 a 1936. Fundó el coristado mercedario San Pedro Nolasco de Bernicalaf, Valencia. Lució como pedagogo, confesor entrañable, predicador de cualidades excepcionales, trabajador infatigable, persona próxima por su sonrisa permanente y su cariño hacia todos.

Porque en Lérida había calma, se vino de Barcelona el 18 de julio de 1936. El 21 aún dijo misa pública. Dispersándose aquel mismo día la comunidad, él recurrió a la casa del sacerdote Eugenio Terraza, donde, en medio de sobresaltos y zozobras, llenaban ambos las horas rezando y comentando las noticias lúgubres que les llegaban. El 25, a las ocho de la mañana, comparecieron cinco milicianos que iniciaron un registro minucioso por el piso, sin dar con la presa pretendida; mas ya se iban, cuando apercibieron al bendito padre Tomás tranquilamente sentado; preguntado si era sacerdote, respondió rotundamente: Sí, y provincial de los Mercedarios; ante lo que ellos exclamaron: ah ¿con que cura y fraile?, pues no hemos perdido el viaje, vente con nosotros. Salieron por calle San Antonio, iba entre tres milicianos, con los brazos en alto y, de inmediato, al llegar a la escalinata de la catedral lo acribillaron, dejándolo tendido en el suelo.

- **Quatre carmelites i un sacerdot secular d'Urgell formen part d'aquest altre procés.**

Pare Jesús Sans

Els màrtirs ens recorden que, malgrat la nostra feblesa, és possible mantenir-se fidel al projecte de plenitud de vida que Jesús ens anuncia. Els màrtirs a imatge de Jesucrist, el màrtir per excel·lència, no es van fer enrere quant la violència i la foscor es van fer presents en les seves vides i així les seves morts, com ho feien les seves vides, ens continuen anunciant el missatge de pau, amor i perdó que provenen del Déu-Amor en el que creiem els cristians. Amb tota veritat els

màrtirs poden dir: «Nosaltres hem conegut l'amor que Déu ens té i hi hem cregut. Déu és amor. On hi ha amor no hi ha por, ja que l'amor, quan és complet, treu fora la por» (1Jo 4,16.18).

Entre els 522 màrtirs que demà seran beatificats a Tarragona, hi ha 11 Carmelites Descalços, 2 d'ells treballaven al Santuari de Santa Teresina aleshores en construcció.

El pare Joan de Jesús encara no tenia 29 anys quan va morir. Era un noi d'una alegria contagiosa. Una vegada acabats els seus estudis va ser destinat a Lleida, on feia només dos anys que s'havia beneït la primera pedra del Santuari de santa Teresina, aquí es va dedicar a dues tasques prioritàries, l'administració de la revista Lluvia de Rosas i la catequesi als infants.

El germà Bartomeu de la Passió no havia fet els 42 anys quan va morir l'any 1936. Fou un religiós exemplar, assidu a la pregària i al treball. Acabada la seva formació va ser destinat a la comunitat de Badalona, on s'estaven construint l'església i el convent, allí es posa a treballar com un paleta més. Mai no va perdre el to simpàtic i alegre. Quan els frares varen comprar uns terrenys a Lleida per edificar el Santuari de santa Teresina, va ser el germà Bartomeu l'encarregat d'organitzar les obres d'habilitació.

Tots dos varen morir junts el dia 24 de juliol de 1936 quan intentaven sortir de Lleida per trobar un lloc més segur i van ser reconeguts.

Màrtirs del Crist, pregueu per nosaltres.

- **Tenemos entre nosotros una representación de jóvenes de la Acción Católica de Madrid, de paso a la beatificación de Tarragona. La Acción Católica de Madrid escogió, hace ya dos años, como patrono a nuestro Francisco Castelló Aleu. Aunque Francisco es ya beato, uno de estos jóvenes nos dirá cómo les ha impactado su testimonio.**

En nombre de la Acción Católica General quiero agradecer ante todo esta oportunidad de participar en esta vigilia diocesana. De camino a Tarragona, donde mañana serán beatificados 522 mártires de España, hemos querido hacer una escala en Lleida para conocer y venerar los lugares que nos hablan de la vida y el testimonio del beato Francisco Castelló Aleu. En el año 2008 la Acción Católica General de Madrid eligió al beato Francisco Castelló como su patrono.

Pero ¿por qué es nuestro patrono?

Francisco Castelló es la definición personificada del militante de Acción Católica, que expresa a través de nuestras cuatro notas. Francisco Castelló es ejemplo del laico que, trabajando por el fin apostólico de la Iglesia, se organiza, vinculado a la jerarquía, para santificarse y llevar a Cristo a los demás.

Fue laico, y en tal condición, fue un joven que vivió como el resto de los jóvenes de su época, en sus estudios, en su trabajo y en sus relaciones. Como todos ellos se vio inmerso en medio de una sociedad concreta, con unos desafíos concretos. Precisamente esta normalidad en su vida es el primer ejemplo para nuestra vida: supo ser fiel en lo poco para, en el momento decisivo, ser fiel en lo mucho. Supo ser santo en el día a día, dedicándose a la oración, cuidando su formación y viviendo como todo un cristiano. El fin heroico de su vida no sorprende. No es más que la confirmación de una vida entregada a Dios en su estudio, en su trabajo, en su familia, en su noviazgo. Francisco Castelló es la demostración de que se puede ser profundamente fiel a Jesucristo desde el laicado, superando los complejos que muchas veces nos acechan al pensar que la santidad está reservada a sacerdotes o consagrados.

Fue profundamente apostólico, y esa vida aparentemente normal estuvo a la acción del Espíritu Santo de manera que su vida se impregnase de Dios. Fue un ejemplo para sus propias hermanas, una referencia para sus compañeros de estudio, que siempre descubrían en él una alegría especial, un signo de contradicción para sus compañeros de trabajo, que no podían comprender que se dedicase al apostolado. Una vida como la suya sólo podía acabar con un testimonio de su fe, que es lo que significa la palabra "martirio". Su muerte impresionó a todos los que le rodeaban, pues también en ese trance definitivo Francisco fue capaz de anunciar el Evangelio, demostrando a sus captores su fe en el poder de Cristo sobre la muerte, enseñando a sus compañeros la esperanza de la vida eterna y amando a sus familiares y a su novia hasta el extremo, doliéndose más por ellos que por él mismo.

Estuvo profundamente vinculado a la Acción Católica. Nunca gustó de ir por libre, sino que trabajó siempre vinculado muy fuertemente a la Iglesia, a través de diferentes organizaciones de entre las cuales fue la Acción Católica el lugar en el que se encontró más a gusto. Francisco sabía que el amor a Dios se vive y se recibe en su plenitud en la Iglesia. Así, no fue un miembro de número de las varias asociaciones a las que perteneció, sino que siempre fue muy activo.

El propio Papa Pío XI, quien definió de forma más precisa las notas de Acción Católica, fue el primero que lo destacó como modelo de militante de Acción Católica. Cuando las tres cartas que escribió Francisco Castelló antes de su martirio llegaron a manos de Pío XI, las retuvo para sí emocionado y añadió: "Este joven será uno de los primeros mártires de España y el modelo de los jóvenes de Acción Católica del mundo".